

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет іноземних мов

Кафедра англійської філології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лінгвокраїнознавство

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Англійська мова і література»

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури
(переклад включно), перша – англійська

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “27” серпня 2021 р.

м. Івано-Франківськ – 2021

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Лінгвокраїнознавство
Викладач (-і)	Гошилик Володимир Богданович
Контактний телефон викладача	0506752588
Е-mail викладача	volodymyr.goshylyk@pnu.edu.ua , goshylyk@ukr.net
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Понеділок, 13.30
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є роль мови у здійсненні процесів пізнання й осмислення світу, його концептуалізації та категоризації. Зміст дисципліни охоплює найбільш проблемні питання дослідження специфіки мовного відображення дійсності та впливу мови на формування національного світогляду.</p> <p>Курс покликаний ознайомити студентів з основними концепціями та термінологічним апаратом лінгвокраїнознавства як наукової дисципліни через розгляд співвідношення мови і культури, особливостей мовного відображення дійсності, проблеми національної мовної картини світу, класифікації та перекладу реалій тощо.</p> <p>Передбачені види роботи спрямовані на інноваційність та розвиток креативності студентів, їх вміння творчо вирішувати поставлені завдання з використанням низки онлайн-інструментів.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни є посилене інформаційно-комунікаційними технологіями (ІКТ) збагачення лінгвістичних і національно-культурних знань майбутніх учителів англійської мови, розширення їх перекладацьких і культурно-комунікативних можливостей через комплексне вивчення зв'язку мови з культурою її носіїв.</p> <p><u>Основними цілями</u> вивчення дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ формування у студентів цілісного погляду на роль мови у відображенні дійсності та формуванні національного світогляду; ▪ формування та розвиток навичок аналітичного критичного мислення; ▪ формування міжкультурної комунікативної компетентності; ▪ формування у майбутнього вчителя знань, вмінь та навичок, необхідних для творчого навчання учнів за різних умов технічного й програмно-методичного забезпечення; ▪ формування умінь самостійно аналізувати фахові наукові тексти й опанувати новітні технології, які сприяють покращенню процесу викладання, а також полегшують подальше навчання та саморозвиток. 	
4. Програмні компетентності	
<p><u>Загальні компетентності:</u></p> <p>ЗК.2 Соціальна компетентність: Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.</p> <p>ЗК.3 Культурна компетентність: Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження.</p> <p><u>Фахові компетентності:</u></p> <p>ФК.1 Мовно-комунікативна компетентність: Здатність забезпечувати навчання учнів іноземній мові та спілкуватися іноземною мовою у професійному колі; здатність формувати і розвивати в учнів іншомовну комунікативну та міжкультурну компетентності.</p> <p>ФК.2 Предметно-методична компетентність: Здатність моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів; здатність формувати та розвивати в учнів ключові компетентності та уміння, спільні для всіх компетентностей; здатність здійснювати інтегроване навчання учнів; здатність добирати і використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання,</p>	

виховання і розвитку учнів;
 здатність розвивати в учнів критичне мислення;
 здатність здійснювати оцінювання та моніторинг результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу;
 здатність формувати ціннісні ставлення в учнів.

ФК.3 Інформаційно-цифрова компетентність:
 Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності;
 здатність ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси;
 здатність використовувати цифрові технології в освітньому процесі.

ФК.5 Емоційно-етична компетентність:
 Здатність усвідомлювати особисті відчуття, почуття та емоції, потреби, керувати власними емоційними станами;
 здатність конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу;
 здатність усвідомлювати та поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі.

5. Програмні результати навчання

ПРН.1 Розуміти фундаментальні принципи буття людини та природи, цінності громадянського суспільства, усвідомлювати необхідність його сталого розвитку; поважати права і свободи інших громадян, реалізуючи власні.

ПРН.2 Вільно спілкуватися державною та/або іноземною мовами усно й письмово з колегами, представниками інших професійних груп, культур і релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо для вирішення завдань у навчальній і професійній діяльності.

ПРН.5 Використовувати іноземні мови (англійську, німецьку або французьку) в усній та письмовій формах, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному) для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя та розвитку іншомовної комунікативної і міжкультурної компетентностей в учнів.

ПРН.6 Володіти методикою проведення навчальних занять у ЗЗСО; використовувати різноманітні ефективні форми, прийоми, методи й технології для інтегрованого навчання усіх видів мовленнєвої діяльності та розвитку критичного мислення в учнів; аналізувати результати засвоєння учнями навчального матеріалу з предмету, оцінювати знання, уміння та навички у системі відповідної шкали оцінювання.

ПРН.8 Знати й розуміти систему мови, культуру країни, мова якої вивчається, історію англійської літератури і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності вчителя іноземних мов і літератур.

ПРН.9 Аналізувати структурні одиниці рідної та іноземних мов, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН.11 Ефективно працювати з інформацією: збирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, впорядковувати, класифікувати, систематизувати, критично аналізувати й інтерпретувати її та застосовувати дані, дотримуючись норм академічної доброчесності.

ПРН.12 Використовувати інформаційні, комунікаційні та цифрові технології для вирішення складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання.

ПРН.16 Критично осмислювати основні теорії, принципи, методи, поняття та концепції обраної освітньої спеціальності/спеціалізації, вміти застосовувати їх у навчальній і професійній діяльності.

ПРН.19 Організувати процес свого подальшого навчання й самоосвіти із значним ступенем автономності для оволодіння сучасними знаннями.

6. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
практичні	10
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / Вибірковий	
6	035 Філологія	3	Вибірковий	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		кількість год.		
		лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Лінгвокраїнознавство як наукова дисципліна.		4	2	12
Тема 2. Мова, її сутність та функції. Мова і культура.		4	2	12
Тема 3. Особливості мовного відображення дійсності.		4	2	12
Тема 4. Проблема національної мовної картини світу.		4	2	12
Тема 5. Реалії, їх класифікація та переклад.		4	2	12
ЗАГ.:		20	10	60
7. Система оцінювання навчальної дисципліни				
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система оцінювання курсу відбувається згідно з регламентованими в університеті критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів. По закінченні курсу студенти отримують залік на підставі (1) оцінок, отриманих на практичних заняттях, а також оцінок за (2) підсумкову контрольну роботу та (3) індивідуальне практичне завдання. Максимальна кількість балів, яку студент/студентка може отримати за результатами відвідування практичних занять, становить 50 балів, що розраховується на основі двох оцінок (за усну відповідь та тест), отриманих на кожному з 5 практичних занять. За підсумкову контрольну роботу (тест) студент/студентка може отримати максимум 25 балів. Індивідуальне дослідницьке завдання (реферат) оцінюється у 25 балів. Максимальна оцінка за залік – 100 балів.			
Семінарські заняття	Оцінюється робота на усіх 5 заняттях упродовж семестру за 5-бальною шкалою. Максимальна кількість балів, яку студент/студентка може отримати на заняттях – 50. Сума балів за практичні заняття розраховується на основі двох оцінок (за усну відповідь та тест), отриманих на кожному з 5 практичних занять.			
Вимоги до письмових робіт	Поточні контрольні роботи проводяться на кожному практичному занятті у вигляді тестів з десяти питань. Питома вага кожного запитання – 0,5 бала. Максимальна оцінка за тест – 5 балів.			
Вимоги до індивідуального дослідницького завдання	Вимоги до оформлення реферату з навчальної дисципліни “Лінгвокраїнознавство”: <ul style="list-style-type: none"> – мова дослідження – українська; – обсяг роботи – не менше 15 сторінок; – стандарти – текст повинен бути набраний у текстовому редакторі WORD; формат листка – А4; шрифт – Times New Roman; кегль – 14, міжрядковий інтервал – 1,5 пт; поля сторінок: ліве – 3 см, праве – 1 см, верхнє та нижнє – 2 см; – структура роботи – титульна сторінка, зміст, вступ, мінімум два питання (теоретичний і практичний аспекти дослідження), висновки, список використаної літератури; – при нумерації сторінок враховується титульний аркуш; номери проставляються з другої сторінки (ЗМІСТ) у правому верхньому куті; – покликання у тексті вміщуються у квадратні дужки [1, с. 56], де перша цифра вказує на порядковий номер джерела у списку використаної літератури, а друга – на сторінку цитованої праці. 			
Умови допуску до підсумкового контролю	При виставленні допуску до заліку (мінімум 50 балів) враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані на поточному опитуванні під час контактних (аудиторних) годин та при виконанні індивідуального практичного завдання.			
Підсумковий контроль	Підсумкова контрольна робота базується на матеріалі, розглянутому на всіх лекціях та практичних заняттях, та проводиться			

на останньому практичному занятті у вигляді тесту на 25 запитань, кожне з яких оцінюється в 1 бал. Максимальна оцінка за тест – 20 балів.

8. Політика навчальної дисципліни

Курс читається англійською мовою.

Максимальна сума балів, яка присвоюється студентові/студентці за курс, становить 100 балів і є сумою балів за участь у практичних заняттях (50 балів), виконання індивідуального завдання (25 балів) та проходження підсумкового тестування (25 балів).

При виставленні підсумкового балу враховується присутність студента/студентки на заняттях (у тому числі на лекційних), активність студента/студентки під час практичного заняття, а також результати відпрацювання з поважної причини пропущених занять. Списування, плагіат та інші види академічної недоброчесності при виконанні завдань неприпустимі. У разі виявлення порушень академічної доброчесності викладач керується Положенням про запобігання академічному плагіату та інших видів академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://cutt.ly/CzB9dH4>

Студент/студентка має право відпрацювати пропущені практичні заняття у письмовій формі за умови поважної причини відсутності.

Студенти, які не набрали 50 балів за відомістю №1, мають право перездати залік за відомістю № 2.

На консультаціях викладача студенти мають можливість отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до практичних занять.

9. Рекомендована література

- Антологія концептів / Под. ред. В.И. Карасика, И.А. Стернина. М.: Гнозис, 2007.
- Вежицкая А. Язык. Культура. Познание. М., 1996.
- Верещагин Е.М., Костомаров В.Г. Лингвострановедческая теория слова. М., 1980.
- Верещагин Е.М., Костомаров В.Г. Язык и культура. М.: Русский язык, 1983.
- Влахов С., Флорин С. Непереводимое в переводе. М.: Межд. отношения, 1980.
- Гапонів А.Б., Возна М.О. Лінгвокраїнознавство. Англomовні країни. Підручник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів. Вінниця, 2005.
- Гошилик В.Б. Лінгвокраїнознавство: Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2007.
- Гумбольдт В., фон. Язык и философия культуры (пер. с нем.). М., 1985.
- Зорівчак Р.П. Реалія і переклад (на матеріалі англomовних перекладів української прози). Львів, 1989.
- Карасик В.И. Языковой круг. Личность, концепт, дискурс. Москва, 2004.
- Кононенко В.І. Мова. Культура. Стил: Зб. ст. Київ–Івано-Франківськ, 2002.
- Концептологія: Світ-Мова-Особистість. Луганськ: Альма-матер, 2005.
- Корнилов О.А. Языковые картины мира как производные национальных менталитетов. М.: ЧеРо, 2003.
- Леонтович О.А. Введение в межкультурную коммуникацию. М.: Гнозис, 2007.
- Логический анализ языка. Культурные концепты. М.: Наука, 1991.
- Мороз А.А. Реалія як об'єкт лінгвістичного дослідження. Бердянськ, 1999.
- Потебня О.О. Мысль и язык. К., 1993.
- Приходько А.М. Концепти і концептосистеми в когнітивно-дискурсивній парадигмі лінгвістики. Запоріжжя: Прем'єр, 2008.
- Сепир Э. Избранные труды по языкознанию и культурологии. М., 1993.
- Сімонок В.П. Мовна картина світу. Взаємодія мов. Х.: Основа, 1998.
- Тер-Минасова С.Г. Язык и межкультурная коммуникация: Учеб. пособие. М.: Слово, 2000.
- Томахин Г.Д. Реалии-американизмы. М., 1988.
- Флорин С. Муки переводческие: практика перевода. М., 1983.
- A Glossary of Intercultural Communication / уклад. Гошилик В.Б., Гошилик Н.С. Івано-Франківськ, 2010.
- Bührig K., Thije J.D. Beyond Misunderstanding: Linguistic Analyses of Intercultural Communication. Amsterdam; Philadelphia: J. Benjamins, 2006.

- Carbaugh D. Cultures in Conversation. Mahwah, N.J.: Lawrence Erlbaum, 2005.
- Crossing Barriers and Bridging Cultures: The Challenges of Multilingual Translation for the European Union / Ed. by Tosi A. Clevedon, England; Buffalo, N.Y.: Multilingual Matters, 2003.
- Findlay M.S. Language and Communication: A Cross-Cultural Encyclopedia. Santa Barbara, Calif.: ABC-CLIO, 1998.
- Hall E.T. Beyond Culture. Garden City, N.Y.: Anchor Press, 1976.
- Handbook of Communication Competence / Ed. by Rickheit G., Strohner H. Berlin; New York: Mouton de Gruyter, 2008.
- Handbook of Intercultural Communication / Ed. by Kotthoff H., Spencer-Oatey H. Berlin; New York: Mouton de Gruyter, 2007.
- Holliday A., Kullman J., Hyde M. Intercultural Communication: An Advanced Resource Book. – London; New York: Routledge, 2004.
- Intercultural Communication: A Reader / Ed. by Samovar L.A., Porter R.E. Belmont, Calif.: Wadsworth, 1994.
- Novinger T. Intercultural Communication: A Practical Guide. Austin, TX: University of Texas Press, 2001.
- Pease A., Pease B. The Definitive Book of Body Language. New York: Bantam Books, 2006.
- Rogers E.M., Steinfatt T.M. Intercultural Communication. Prospect Heights, Ill.: Waveland Press, Inc., 1999.
- Samovar L.A., Porter R.E., Jain N.C. Understanding Intercultural Communication. Belmont, Calif.: Wadsworth Pub. Co., 1981.
- Scollon R., Scollon S.W. Intercultural Communication: A Discourse Approach. Oxford; Cambridge, Mass.: Blackwell, 1995.
- Ting-Toomey S. Communicating Across Cultures. New York: Guilford Press, 1999.

Викладач:

доцент кафедри англійської філології Гошилик В.Б.